

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงคมนาคม. แผนแม่บทการพัฒนากิจการโทรคมนาคม กรกฎาคม 2540.

กุลจิตรา ภักดานนท์. "การวิจัยแบบ EFR คืออะไร." ข่าวสารวิจัยการศึกษา 5 (ธันวาคม-มกราคม 2525) : 3-5.

เกษม บุญอ่อน. "เดลฟาย : เทคนิคการวิจัย." ครูปริทัศน์ 10 (ตุลาคม 2522) : 26-28.

คณะนิเทศศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิวัฒนาการสื่อมวลชนไทย พิมพ์ครั้งที่ 1
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พุทธบุษยาการพิมพ์, 2526, หน้าคำนำ.

คณะทำงานโครงการศึกษาการพัฒนาการของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์
ในประเทศ, สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ
แห่งชาติ. สถานภาพของอุตสาหกรรมโทรคมนาคมในประเทศไทย. กรุงเทพฯ :
ห้างหุ้นส่วนจำกัด วิจิตรศิลป์การพิมพ์, 2536.

คัตนางค์ แจ้งใจ. สถานภาพและแนวโน้มการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการ
ท่องเที่ยว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

จุมพล พูลภัทรผลชีวิน. "เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR" วิทยุวิทยการวิจัยปีที่ 1. ฉบับที่ 2
พฤษภาคม - สิงหาคม 2529.

จุมพล พูลภัทรผลชีวิน. "เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR" ผลผลิตและผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาจาก
งานวิจัย (เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย เนื่องในโอกาสฉลองครบ 36 ปี แห่งการสถาปนาขึ้นเป็นคณะ). ตุลาคม
2536.

ชาญณรงค์ ตันติรัตนานนท์. "การสื่อสารข้อมูลผ่านดาวเทียมโดยใช้ ALOHA PROTOCOLS"

Wireless Communications Journal. 2537.

ชนิดา รัชชพลเมือง. "การวิจัยแบบเทคนิคเดลฟาย." วารสารวิจัย 9 (มกราคม-มีนาคม 2528) :

89-101"

มอง แมคไบรด์. หลายสำเนียงจากโลกเดียวกัน, แปลโดย วีรนุช พลนิกร ไม้ไทย และคณะ
(คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาระดับอุดมศึกษาขององค์การสหประชาชาติ, ม.ป.ป.), หน้า 21-22.

เดลาส เดฮิโต. "รูปลักษณะขององค์กรและโลกของการโฆษณา". วารสารนิเทศศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533 : 61.

เทลคอมเจอร์นัล (Telcom Journal) วันจันทร์ที่ 6 กรกฎาคม - วันอาทิตย์ที่ 12 กรกฎาคม

2541 : ปีที่ 6 ฉบับที่ 207.

บริษัท เทเลคอมโวลด์ดิ้ง จำกัด. "ภาพรวมการสื่อสารโทรคมนาคมในอนาคต" วันสื่อสารแห่งชาติ

ปี 2540 : 139 - 146. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด วิสคอมเซ็นเตอร์, 2536.

ประยูร ศรีประสาธน์. "เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย." วารสารการศึกษาแห่งชาติ 4 (เมษายน-

พฤษภาคม 2523) : 49-60

ปริญญ ห้องสำเร็จ. แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจโทรทัศน์ระบบ VHF และเคเบิล

ทีวีในประเทศไทยที่เกิดขึ้นจากเทคโนโลยีของดาวเทียมไทยคม. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

พงษ์อมร สุทธมจิตร. บทบาทของการสื่อสารผ่านดาวเทียมในการกำหนดรูปแบบและ

เนื้อหารายการวิทยุในช่วงระหว่าง ปี 2536-2537. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

พันธ์สุรย์ ลดาวัลย์, มล. ทางเลือกในอนาคตของสังคมไทย : ในทัศนะของนักวิชาการ.

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2527.

ไพโรจน์ ไชวานิชกิจ และ กมล เขมะรังษี. เปิดโลกการสื่อสารไร้สาย. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด, 2539.

ภาวิณี พุฒิกกร. ปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อการจัดการศึกษาทางไกลโดยผ่านสื่อโทรทัศน์ : กรณีก่อนดำเนินโครงการจัดการศึกษาทางไกลโดยใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษาผ่านดาวเทียมไทยคม. วิทยานิพนธ์ธรรมศาสตร์มหาบัณฑิต (สื่อสารมวลชน) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537.

มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับประจำวันอังคารที่ 19 ธันวาคม 2538 : ปีที่ 16 ฉบับที่ 800.

ลัดดา ศรีสวัสดิ์. บทบาทของวิดีโอ : สภาพปัจจุบันและแนวโน้ม. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

ลี, จอห์น เอ. อาร์. นโยบายการสื่อสาร : แนวโน้มและแนวคิดสมัยใหม่, แปลโดย บุญรักษ์ บุญญะเขตมาลา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2522.

วลัยพร หลายสรรพสิริ. การบริการโทรคมนาคมผ่านดาวเทียมของการสื่อสารแห่งประเทศไทยที่ให้กับสื่อมวลชนในส่วนที่ช่วยการไหลของข่าวสาร ปี 2532-2534. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

วศิณ ฐประยูร และ สมชาย เล็กเจริญ. "เทคโนโลยีการสื่อสารข้อมูลและโทรคมนาคม" สารนิเทศศาสตร์เบื้องต้น. 2537.

วิเชียร เกตุสิงห์. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เรื่องอักษร, 2527.

วิวัฒน์ สุทธิภาค. "การโทรคมนาคม : มิติใหม่สำหรับการพัฒนาประเทศ" วันการสื่อสารแห่งชาติ ปี 2534 : 176-188. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด วิสคอมเซ็นเตอร์, 2536.

ศิริประไพ ซีนปรีดี. "โครงสร้างการบริการด้านการสื่อสารด้วยระบบดาวเทียมภายในประเทศ," วารสารนิเทศศาสตร์ 5(ฉบับเดือนสิงหาคม 2527) : 32-41.

ศิริชัย ศิริกายะ. การสื่อสาร 2552. คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

ศิริชัย ศิริกายะ และ กาญจนา แก้วเทพ. ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน. คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

ศิลปชัย พิษเขนทรโยธิน. "ประยุกต์วิทยาดาวเทียมสื่อสาร," วิศวกรรมสาร 4(สิงหาคม 2527) : 123-128.

เศรษฐพร คูศรีพิทักษ์. "การถ่ายทอดรายการโทรทัศน์ข้ามชาติผ่านดาวเทียม : ทางเลือกด้านนโยบาย" วันการสื่อสารแห่งชาติ ปี 2534 : 211-218. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด วิสคอมเซ็นเตอร์, 2536.

เศรษฐพร คูศรีพิทักษ์. "แนวโน้มและบริการระบบสื่อสารผ่านดาวเทียม" การอภิปรายเนื่องในโอกาสวันสื่อสารแห่งชาติ 2533 (3 สิงหาคม 2533) วันการสื่อสารแห่งชาติ ปี 2534 : 192-222. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด วิสคอมเซ็นเตอร์, 2536.

สำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่แปด ปี 2540-2544 (สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี) 2539.

สิรินทร์ ปิยะนนทลี. การเปลี่ยนแปลงนโยบายการสื่อสารโทรคมนาคมของประเทศไทยจากการผูกขาดเข้าสู่การเปิดแข่งขันเสรี. วิทยานิพนธ์ธรรมศาสตร์มหาบัณฑิต (สื่อสารมวลชน) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537.

สุชาติ เมือกสกนธ์. "กว่าจะมาเป็น "ไทยคม" ดาวเทียมสื่อสารดวงแรกของไทย," วันการสื่อสาร

แห่งชาติ ปี 2532 (ฉบับปี 2536) : 52-61.

สุธรรม จันทร์หอม. "เดลฟายเทคนิค (Delphi Technique) กับการบริหาร."

ศึกษาศาสตร์สาร 11 (ตุลาคม 2525- มีนาคม 2526) : 93-99.

สุธี พลพงษ์. "การสื่อสารดาวเทียมกับการพัฒนาประเทศ," วารสารนิเทศศาสตร์

12(ฉบับการศึกษาภาคต้น ปีการศึกษา 2534) : 85-94.

สุพงษ์ ไธชนะเสถียร. "การสื่อสารการพัฒนา," วันการสื่อสารแห่งชาติ ปี 2532 : 201-208.

กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด วิสคอมเซ็นเตอร์, 2536.

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 13 มิถุนายน 2541 : ปีที่ 49 ฉบับที่ 14753.

อนุกรมอิเล็กทรอนิกส์ อันดับที่ 18. โทรคมนาคมยุคดาวเทียม : ความรู้เกี่ยวกับดาวเทียม

กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดเม็ดทราย, 2538.

อุบลวรรณ ปิติพัฒนะโฆษิต. "ระบบโทรคมนาคมและสารสนเทศของไทยในช่วง 50 ปี" การ

สื่อสารและสารสนเทศในสมัยรัชกาลที่ 9. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

อุษณ ปรีชญปราโมช. "การแข่งขันการสื่อสารด้วยมือถือผ่านดาวเทียม" Wireless

Communications Journal (ฉบับ มิ.ย 2538) : 31.

ภาษาอังกฤษ

Alvin Toffler, The Third Wave. New York : William Marrow & Co., 1980.

Gordon, T.J. and O. Helmer. Report on a long-range Forecasting Study. Santa

Monica, Ca. : Rand corporation, 1964.

Hughes Communication, A Journey Through the Mind Of Arthur C. Clarke, Uplink
(Summer 1992) : 4-8.

Holmer, Olaf. "Analysis of the Future, the Delphi Method." **Technological Forecasting
for Industry and Government : Method and Applications**, ed. By James R.
Bright. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall, 1968.

Singleton, Loy. **Global Impact : The New Telecommunication Technologies**.
New York : Harper & Row Publisher, 1987.

Signitzer, Benno. **Regulation of Direct Broadcasting From Satellites : The UN
Involvement**. New York : Praeger Publishers, Inc., 1976.

Tedesco, Eleanor Hollis. **Telecommunications for Business**. Boston : PWS-Kent
Publishing Company, 1990.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์รอบที่ 1

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้มีความรู้ ประสบการณ์ เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านดาวเทียม จึง
ขอความกรุณาท่านแสดงทัศนะหรือความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

1. ในสภาพปัจจุบัน การสื่อสารผ่านดาวเทียมมีบทบาทในกิจการด้านใดบ้าง

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

2. แนวโน้มในอนาคตของบทบาทการสื่อสารผ่านดาวเทียมในทศวรรษ 2541-2550

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

**3. การใช้การสื่อสารผ่านดาวเทียมในการพัฒนาประเทศ (การศึกษา สาธารณสุข
เกษตร เศรษฐกิจ สังคม - วัฒนธรรม การเมือง - การปกครอง การสื่อสาร)**

สภาพปัจจุบัน ท่านคิดว่า มีการใช้ประโยชน์จากการสื่อสารผ่านดาวเทียมในการพัฒนา
ประเทศในด้านใดบ้างและอย่างไร

การศึกษา.....
.....
.....

สภาวัฒนธรรม.....

.....
.....
.....

เกษตร.....

.....
.....
.....

เศรษฐกิจ.....

.....
.....
.....

สังคม - วัฒนธรรม.....

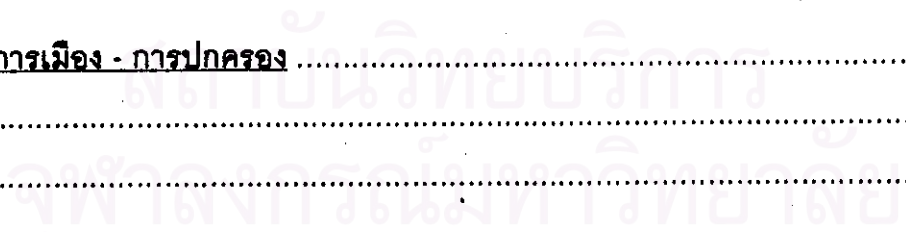
.....
.....
.....

การเมือง - การปกครอง.....

.....
.....
.....

การสื่อสาร.....

.....
.....
.....

แนวโน้มในอนาคตในทศวรรษ 2541- 2550 ท่านคิดว่า จะมีการใช้การสื่อสารผ่านดาวเทียมในด้านใดบ้างเมื่อเปรียบเทียบกับการใช้ในปัจจุบัน และจะมีการใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นในด้านใดบ้างในอนาคต.....

.....
.....
.....

4. นโยบาย/การกำกับดูแลเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านดาวเทียม

4.1 ในปัจจุบันประเทศไทยมีนโยบาย/การกำกับดูแลเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านดาวเทียมอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

4.2 ท่านคิดว่า แนวโน้มในการกำหนดนโยบาย/การกำกับดูแลเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านดาวเทียมในอนาคตจะเป็นอย่างไร

.....
.....
.....
.....

5. ปัญหาและอุปสรรคในการนำการสื่อสารผ่านดาวเทียมมาใช้ประโยชน์

ด้านกฎหมาย/การกำกับดูแล

.....
.....
.....
.....

ด้านงบประมาณ/การลงทุน

.....

.....

.....

.....

ด้านบทบาทของการสื่อสารผ่านดาวเทียม

.....

.....

.....

.....

ด้านความพร้อม ความรู้ความสามารถ ฯลฯ ของหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่สละเวลาให้สัมภาษณ์เพื่อประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

บทบาทของการสื่อสารผ่านดาวเทียม :

สภาพปัจจุบันและแนวโน้มในทศวรรษหน้า (2541-2550)

เรียน

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณที่ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาใช้เวลาให้สัมภาษณ์ แสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง บทบาทการสื่อสารผ่านดาวเทียม : สภาพปัจจุบันและแนวโน้มในทศวรรษหน้า (2541-2550) จากความคิดเห็นของท่าน (รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นๆ อีก 19 ท่าน) ผู้วิจัยได้นำมารวบรวมจัดทำเป็นแบบสอบถาม เพื่อให้ท่านได้แสดงความคิดเห็นอีกครั้งหนึ่ง โดยการให้อันดับความสำคัญของข้อความแต่ละข้อตามมาตราส่วนประเมินค่าแบบ Likert Scale ตามลำดับความสำคัญ 1-5 ดังนี้

- 5 คะแนน สำหรับข้อความที่เป็นไปได้มากที่สุด หรือเห็นด้วยมากที่สุด
- 4 คะแนน สำหรับข้อความที่เป็นไปได้มาก หรือเห็นด้วยมาก
- 3 คะแนน สำหรับข้อความที่เป็นไปได้ปานกลาง หรือเห็นด้วยปานกลาง
- 2 คะแนน สำหรับข้อความที่เป็นไปได้น้อย หรือเห็นด้วยน้อย
- 1 คะแนน สำหรับข้อความที่เป็นไปได้ค่อนข้างน้อย หรือเห็นด้วยค่อนข้างน้อย

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความร่วมมือจากท่านอีกครั้งหนึ่งในการตอบแบบสอบถามชุดนี้ เพื่อความเที่ยงตรงของการวิจัย จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านโปรดตอบแบบสอบถาม และส่งกลับทางไปรษณีย์ไปยังผู้วิจัย เลขที่ 1974/21 ซอยรามคำแหง 10 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240 ภายในวันที่ 14 พฤษภาคม 2541 ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นางสมพร อิศรไกรศีล

นิสิตปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้วิจัย

ข้อที่	ข้อความคิดเห็น	อันดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
6.	ใช้ในการกระจายข่าวสารได้กว้างขวางครอบคลุมพื้นที่ทั้งในถิ่นทุรกันดาร บนภูเขา ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว					
7.	ใช้การสื่อสารผ่านดาวเทียมเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ตในการค้นคว้า และรับ-ส่งข้อมูลข่าวสาร					
8.	เพื่อเชื่อมโยงการสื่อสารระหว่างกรุงเทพฯกับภูมิภาคหรือชนบทสู่เมือง เช่น โทรศัพท์ทางไกลชนบท					
9.	ใช้ในการเก็บข้อมูลจากพื้นที่ และจัดทำให้ทันสมัยอยู่เสมอ เช่น จำนวนประชากรในแต่ละพื้นที่					
10.	เพื่อให้ประชาชนในชนบทได้รับบริการของรัฐสะดวกเท่ากับคนในกรุงเทพฯ เช่น การทำบัตรประชาชน					
	แนวโน้มของบทบาทการสื่อสารผ่านดาวเทียมในอนาคต (พ.ศ 2541-2550)					
11.	จะมีการใช้ในปริมาณที่สูงขึ้นและเป็นลักษณะการใช้แบบข้ามพรมแดนเพราะดาวเทียมจะราคาถูกลง ซึ่งจะส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจและสังคมดีขึ้น					
12.	จะมีการใช้ในลักษณะ Multimedia (สื่อประสม) คือ มีทั้ง ตัวอักษร ตัวเลข เสียง ภาพ (ภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว) ขึ้นอยู่กับเนื้อหาของการนำไปใช้					
13.	จะมีเทคโนโลยีการสื่อสารผ่านดาวเทียมชนิดใหม่ เช่น ดาวเทียมวงโคจรต่ำ ซึ่งจะทำให้การสื่อสารระหว่างประเทศเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็วในทุกพื้นที่ ใช้งบประมาณลงทุนสถานีลูกข่ายที่ต่ำลง ทำให้การใช้งานแพร่หลายไปถึงระดับประชาชนทั่วไป					

ข้อที่	ข้อความคิดเห็น	อันดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
	การใช้การสื่อสารผ่านดาวเทียมเพื่อการพัฒนาประเทศ (สภาพปัจจุบัน) การศึกษา					
14.	ใช้สำหรับการศึกษาทางไกลของกระทรวงศึกษาธิการ (กรมสามัญและกรมการศึกษานอกโรงเรียน) และทบวงมหาวิทยาลัย (รวมคําแห่งและสุโขทัยธรรมมาธิราช) ทำให้ถึงผู้เรียนจำนวนมากพร้อมกันในเวลาเดียวกัน					
15.	เป็นการลดช่องว่าง ขยายโอกาส และคุณภาพทางการศึกษาให้แก่ประชาชนทั่วประเทศ					
16.	ใช้สำหรับการสอนในสาขาวิชาที่บุคลากรขาดแคลน เช่น นาฏศิลป์ ดนตรี ภาษาต่างประเทศ					
17.	ใช้เพื่อพัฒนาความร่วมมือทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาระหว่างสถาบัน เช่น สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบังกับสถาบันในประเทศญี่ปุ่น ใน การศึกษาระดับปริญญาเอก โดยไม่จำเป็นต้องเดินทางไปศึกษาถึงประเทศญี่ปุ่น					
18.	ใช้เพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ และงานวิจัย ในระดับอาจารย์นักวิจัย และนักศึกษา ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ					
	สาธารณสุข					
19.	ใช้ สำหรับการรักษายาบาลทางไกล (telemedicine) โดยการนำแพทย์ผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ ที่หายาก มาให้การรักษายาบาลแก่คนไข้ในชนบทได้					

ข้อที่	ข้อความคิดเห็น	อันดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
20.	ใช้สำหรับพัฒนาบุคลากรที่อยู่ต่างจังหวัดให้มีความรู้ความก้าวหน้า และทันสมัยในวิชาการทางการแพทย์อยู่ตลอดเวลา โดยการประชุม หรืออบรมทางไกล					
21.	ใช้ในการส่งผ่านข้อมูล หรือให้คำแนะนำปรึกษาการรักษาพยาบาลคนป่วยกรณีฉุกเฉิน และแพทย์ในพื้นที่ที่ไม่มีความรู้หรือเชี่ยวชาญในด้านนั้น เช่น การผ่าตัด					
22.	ช่วยในการแลกเปลี่ยนความรู้ เรื่องการรักษาโรคที่ประเทศไทยไม่เชี่ยวชาญ					
	การเกษตร					
23.	ใช้ในการสำรวจข้อมูลทางด้านการเกษตร เช่น พื้นที่ปลูกข้าว การวางแผนปลูกพืชพรรณธัญญาหาร					
24.	ใช้ในการติดต่อธุรกิจทางการเกษตร เช่น ราคาพืชผล					
25.	ช่วยให้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้ที่เป็นประโยชน์ทางด้านการเกษตรกระจายไปสู่เกษตรกรอย่างรวดเร็วในเวลาเดียวกัน โดยออกอากาศผ่านทางวิทยุหรือโทรทัศน์ เช่น วิธีการปลูกพืชชนิดต่างๆ ให้ได้ผลหรือกรณีการเกิดโรคระบาด					
26.	การใช้การสื่อสารผ่านดาวเทียมทางด้านการเกษตรยังไม่ค่อยเกิดขึ้นเท่าไร อาจเป็นเพราะการลงทุนค่อนข้างสูง					
	เศรษฐกิจ					
27.	ข้อมูลที่ได้รับอย่างฉับพลันทันท่วงที มีส่วนช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถตัดสินใจ หรือวางแผนทางเศรษฐกิจได้อย่างถูกต้อง ไม่ถูกเอาเปรียบ					

ข้อที่	ข้อความคิดเห็น	อันดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
28.	ช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจในทุกด้าน โดยเฉพาะในชนบทที่อยู่ห่างไกล					
29.	ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารภายในหน่วยงาน เช่น ระหว่างสาขาของธนาคารหรือบริษัทใหญ่ต่างๆ ในการทำธุรกิจ เป็นการลดต้นทุนการดำเนินการ					
30.	ช่วยให้สามารถติดต่อกันได้ทางธุรกิจอย่างรวดเร็ว เช่น การส่งข้อมูลเกี่ยวกับสินค้า การสำรวจน้ำมัน การหาแหล่งธาตุ ฯลฯ					
	สังคม-วัฒนธรรม					
31.	ทำให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก					
32.	เป็นการสร้างความสามานอันที่ให้เกิดขึ้นภายในชาติ และเกิดความรู้สึกเป็นคนไทย เช่น พวกเขา ที่ได้รับชมโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ได้ฟังภาษาไทยอยู่ตลอดเวลา ทำให้สามารถพูดภาษาไทยได้					
33.	การสื่อสารผ่านดาวเทียมเป็นตัวเร่งที่จะส่งอิทธิพลทางด้านขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมข้ามสังคมไปถึงกันได้อย่างรวดเร็ว จากสังคมเมืองไปสู่สังคมชนบท					
34.	การสื่อสารผ่านดาวเทียมเป็นเครื่องมือที่ทำให้วัฒนธรรมและสังคมมีความเข้มแข็งขึ้น โดยการให้แนวคิดที่ถูกต้องแก่ประชาชน เช่น เรื่องของระเบียบวินัย การเสริมสร้างคุณภาพของคน เป็นต้น					
35.	วัฒนธรรมของชาติต่างๆ ถูกถ่ายทอดมาให้ผู้ชมโทรทัศน์ทางบ้านได้ชมพร้อมกัน ทำให้โลกใกล้กันมากขึ้น					

ข้อที่	ข้อความคิดเห็น	อันดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
36.	การถ่ายทอดโทรทัศน์เป็นการเชื่อมโยงสิ่งที่เห็นอยู่ในเมืองให้คนทั่วประเทศได้เห็นพร้อมกัน ในเวลาเดียวกัน					
37.	การถ่ายทอดโทรทัศน์เป็นส่วนหนึ่งของการกระจายวัฒนธรรมไทยไปทั่วโลก เช่น ช่อง 5 ส่งสัญญาณไปออกอากาศทั้งในอเมริกาและยุโรป					
	การเมือง-การปกครอง					
38.	เป็นกระบอกเสียงของรัฐบาล ทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในรัฐบาล เนื่องจากได้รับฟังข่าวสารพร้อมกันหมดทั่วประเทศ					
39.	ช่วยให้ข่าวสารด้านการเมือง การปกครอง เช่น การนับคะแนนเลือกตั้ง หรือการประสานงานระหว่างท้องถิ่นกับส่วนกลางเป็นไปอย่างรวดเร็ว					
40.	ทำให้เกิดความตื่นตัวในทางการเมือง การปกครอง เช่น การเลือกตั้ง การอภิปรายไม่ไว้วางใจ					
41.	ช่วยให้ผู้ชมสามารถแยกแยะได้ว่า ระบบการเมืองใดจะช่วยให้ประเทศเจริญก้าวหน้า					
	การสื่อสาร					
42.	ทำให้การติดต่อสื่อสารในพื้นที่ทุรกันดารสามารถกระทำได้โดยปราศจากอุปสรรค					
43.	เป็นทางเลือกที่ประหยัดสำหรับการลงทุนในพื้นที่ห่างไกล					
44.	มีส่วนช่วยในการสร้างเครือข่ายออกไปครอบคลุมได้ทั่วประเทศและทั่วโลก ทำให้การติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว					

ข้อที่	ข้อความคิดเห็น	อันดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
	แนวโน้มการใช้การสื่อสารผ่านดาวเทียมเพื่อการพัฒนาประเทศ (พ.ศ 2541-2550)					
45.	จะมีการขยายใช้การสื่อสารผ่านดาวเทียมเพิ่มมากขึ้นในทุกๆด้าน (การศึกษา สาธารณสุข การเกษตร เศรษฐกิจ สังคม-วัฒนธรรม การเมือง การปกครอง และการสื่อสาร) ขึ้นอยู่กับแต่ละหน่วยงานจะมองว่าจะนำไปใช้ประโยชน์อะไรบ้าง					
46.	จะมีการบูรณาการการใช้การสื่อสารผ่านดาวเทียมเพื่อการพัฒนาประเทศในทุกด้าน เช่น การศึกษา การเกษตร สาธารณสุข การเมือง การปกครอง เป็นต้น					
47.	จะมีการใช้เพิ่มมากขึ้นในการกระจายเสียงกับการโทรคมนาคมที่เฉพาะเจาะจง เช่น อินเทอร์เน็ต					
48.	การศึกษาผ่านดาวเทียมจะมีมากขึ้นในทุกระดับการเรียนการสอน ในรูปของการเรียนรู้แบบโต้ตอบกันได้ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน interactive learning					
49.	จะมีการศึกษาทางไกลในระดับอุดมศึกษาในลักษณะที่ไม่มี campus เช่น ในมหาวิทยาลัยเอกชน					
50.	จะมีการนำการศึกษากับอินเทอร์เน็ตมาผสมกันในการออกอากาศรายการทางโทรทัศน์ โดยการใช้อินเทอร์เน็ตในการติดต่อกัน					
51.	จะมีช่องทางการสื่อสารที่น่าเชื่อถือ (proper channel) เพื่อให้ข่าวลือลดน้อยลง เนื่องจากข่าวสารทางด้านเศรษฐกิจเป็นเรื่องที่มีผลกระทบไปทั่วโลก					
52.	ข้อมูลต่างๆ จะเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อช่วยให้ประชาชนตัดสินใจได้จากข้อมูลที่เป็นจริง					

ข้อที่	ข้อความคิดเห็น	อันดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
53.	จะมีทีวีรัฐสภาเป็นสื่อกลางในการให้ข้อมูล ชาวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ไม่ใช่เฉพาะช่องทางเสียง แต่ต้องให้รู้อย่างต่อเนื่อง					
54.	เปิดโอกาสให้ พรรคการเมืองหรือรัฐสภามีงบประมาณของตัวเองเพื่อซื้อเวลา เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง					
55.	คนไทยในต่างประเทศจะมีโอกาสลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยมีโทรทัศน์เป็นสื่อในการแนะนำผู้สมัครให้เป็นที่รู้จัก					
56.	จะมีการออกกฎหมายหรือระเบียบที่ตอบสนองต่อบริการส่งออก (export service) เนื่องจากโทรทัศน์ข้ามชาติผ่านดาวเทียมเป็นธุรกิจที่ส่งออกได้					
57.	มีการใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นทางด้านอุตุนิยม เพื่อรับข้อมูลข่าวสารอุตุนิยมวิทยาทั่วโลก เพราะสภาพอากาศเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม เช่น ปรากฏการณ์เอลนีโญ					
58.	มีการใช้เพิ่มขึ้นทางด้านอาหาร ทำให้การสื่อสารด้านอาหารมีประสิทธิภาพสูงขึ้น เช่น ความรวดเร็วในการปฏิบัติการ หรือการรับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น					
59.	จะมีการนำวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและอุตสาหกรรมมาใช้เพิ่มขึ้น เพราะจำเป็นสำหรับการแข่งขันในสังคมโลก เช่น ในด้านการค้นคว้าเทคโนโลยีอุตสาหกรรมอวกาศ					
	นโยบายและการกำกับดูแล ในปัจจุบัน					
60.	นโยบายโดยตรงทางด้านการสื่อสารผ่านดาวเทียมยังไม่มี ที่มีอยู่เป็นนโยบายทางด้านการสื่อสารโดยรวม					

ข้อที่	ข้อความคิดเห็น	อันดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
61.	กระทรวงคมนาคมเป็นผู้ให้สัมปทานแก่เอกชนเข้ามาลงทุนส่งดาวเทียม โดยมีระยะเวลาการคุ้มครองสิทธิในช่วงระยะเวลาหนึ่ง รวมทั้งกำกับดูแลเกี่ยวกับอัตราค่าเช่าใช้ของสัญญาณ (Transponder) ไม่ให้มีอัตราสูงเกินไปสำหรับผู้ใช้งานในประเทศ					
62.	ในช่วงระหว่างการคุ้มครองสิทธิเอกชนผู้ลงทุน ผู้ใช้งานในประเทศต้องใช้บริการดาวเทียมของไทยเท่านั้น					
63.	ในการสื่อสารภายในประเทศ การใช้ดาวเทียมของไทยกับการใช้ดาวเทียมของต่างประเทศ ถือหลักการปฏิบัติที่เท่าเทียมกัน					
	แนวโน้มในอนาคต (พ.ศ. 2541-2550)					
64.	จะมีการจัดตั้งคณะกรรมการการสื่อสารแห่งชาติ (กสช.) กำกับดูแลทางด้านนโยบาย เช่น การกำหนดอัตราค่าเช่า จำนวนผู้ให้บริการการสื่อสารผ่านดาวเทียมที่เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจ					
65.	จะมีการเปิดแข่งขันเสรีในกิจการโทรคมนาคมและการสื่อสารผ่านดาวเทียม					
66.	หน่วยงานของรัฐจะไม่เป็นผู้กำกับดูแล (regulator) และผู้ให้บริการ (operator) ในเวลาเดียวกัน					
67.	หน่วยงานของรัฐจะมีบทบาททางด้านการสื่อสารลดน้อยลง แต่เอกชนจะมีบทบาทมากขึ้น					
68.	รัฐบาลมีความพยายามที่จะมีดาวเทียมเป็นของตนเอง					
69.	ควรจะต้องมีการประสานและร่วมมือในการพัฒนาดาวเทียมแทนการแข่งขัน เพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่าย					

ข้อที่	ข้อความคิดเห็น	อันดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
	ปัญหาอุปสรรค ด้านกฎหมาย/การกำกับดูแล					
70.	รัฐเป็นผู้ผูกขาดแต่ผู้เดียว					
71.	ประเทศไทยมีนักกฎหมายเกี่ยวกับการสื่อสารดาวเทียมและอวกาศเพื่อศึกษาเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) น้อยมาก					
72.	ประเทศไทยไม่มีกฎหมายดาวเทียมหรืออวกาศ					
73.	กฎหมายค่อนข้างจะล้าสมัย และเป็นลักษณะการควบคุมมากกว่าการเปิดโอกาสเพื่อส่งเสริมการพัฒนาโดยภาคเอกชน					
74.	คนไทยไม่ชอบให้ใครมาตรวจลอบ ทำให้เกิดปัญหาความไม่โปร่งใสดูอยู่เสมอ					
75.	หน่วยงานของรัฐในฐานะผู้กำกับดูแล ดูแลเอกชนผู้ลงทุนเพื่อผลประโยชน์ของรัฐมากกว่าประชาชนซึ่งเป็นผู้ใช้บริการ					
	งบประมาณ/การลงทุน					
76.	การลงทุนต้องระวังเป็นพิเศษ ว่าคุ้มค่ากับการลงทุนหรือเปล่า เนื่องจากดาวเทียมไม่ใช่ระบบเดียวของการสื่อสาร					
77.	การลงทุนที่สูง ถ้าให้รัฐบาลลงทุนค่อนข้างลำบาก เอกชนจึงเป็นผู้ลงทุน ทำให้ค่าบริการสูง มีเพียงคนส่วนน้อยได้ใช้					
78.	การลงทุนที่สูงขึ้น เนื่องจากค่าเงินที่ลดลง เพราะอุปกรณ์ส่วนใหญ่ต้องนำเข้า					

ข้อที่	ข้อความคิดเห็น	อันดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
79.	การนำระบบที่ไม่ได้รับการพิสูจน์อย่างแน่ใจแล้วว่ามีประสิทธิภาพ ทำให้ต้องสูญเสียเงินตราและโอกาสในช่วงที่ขาดหายไปในการได้รับประโยชน์จากการสื่อสารผ่านดาวเทียมในระบบนั้นๆ					
80.	ไม่ควรให้ต่างชาติถือหุ้นเกิน 49% เพราะเป็นธุรกิจที่มีความสำคัญในด้านความมั่นคงแห่งชาติ					
	บทบาทของการสื่อสารผ่านดาวเทียม					
81.	การสื่อสารผ่านดาวเทียมจะมีบทบาทมากขึ้นเรื่อยๆ ถ้ารัฐบาลไม่สามารถกำกับดูแลได้อย่างเหมาะสม จะทำให้เจ้าของกิจการมีอิทธิพลมากต่อการเมือง เศรษฐกิจ ประชาชน ซึ่งจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติได้					
82.	ถ้าไม่มีปัญหาทางด้านกฎหมาย งบประมาณ/การลงทุน ก็จะไม่มีผลกระทบต่อบทบาทของการสื่อสารผ่านดาวเทียม					
83.	บทบาทของการสื่อสารผ่านดาวเทียมมีมากมายในหลายด้านซึ่งขึ้นอยู่กับผู้ใช้งาน มีวัตถุประสงค์อย่างไร					
84.	ขาดความรู้ความเข้าใจที่แพร่หลาย เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์การสื่อสารผ่านดาวเทียมแต่ละประเภทงาน					
	หน่วยงานภาครัฐและเอกชน (จำนวนบุคลากร ความพร้อม ความรู้ความสามารถ					
85.	ความพร้อมของหน่วยงานภาครัฐอาจจะด้อยกว่าของภาคเอกชน ซึ่งมีความคล่องตัวมากกว่า					
86.	ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในบางด้าน เช่น ในแง่ของการวิจัยและพัฒนา					
87.	ในด้านความพร้อมและความรู้ความสามารถ ภาครัฐยังขาดประสบการณ์					

ข้อที่	ข้อความคิดเห็น	อันดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
88.	ภาครัฐมีนโยบายไม่ชัดเจนในการพัฒนาบุคลากรทางด้านนี้					
89.	การพยายามเร่งสร้างบุคลากรทางด้านนี้ ทำให้เกิดปัญหาทางด้านคุณภาพ					

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ดร. กิตติน อุตมเกียรติ
รองผู้อำนวยการการสื่อสารแห่งประเทศไทย
องค์การการสื่อสารแห่งประเทศไทย

คุณไกรสร พชรสุธี
ที่ปรึกษากระทรวงคมนาคม
กระทรวงคมนาคม

ร.ศ. ณรงค์ เหมกรณ์
อาจารย์ประจำภาควิชาวิศวกรรมโทรคมนาคม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง

คุณดิเรก เจริญผล
ที่ปรึกษาองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย
อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

คุณธานินทร์ ตันกิตินุตร
Associate Director,
Smart Telcoms Public Company Limited

ดร. นงลักษณ์ พินัยนิติศาสตร์
ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการ
Shinawatra Satellite Public Company Limited

นายบุญส่ง คุวรากุล
ผู้อำนวยการการศึกษาทางไกลไทยคม
ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

รศ. ดร. ประสิทธิ์ ทิมพุมิ
อาจารย์ประจำคณะวิศวกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คุณปรีชา รักษาชาติ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย
องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

ศ.ดร. ไพรัช ฉัยพงษ์
ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC)
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

คุณวิเชียร เมฆตระการ
Vice President,
Advanced Info service Public Company Limited

ดร. วรียพร แสงนภาพร
นักวิชาการ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

คุณเศรษฐพร คูศิริพิทักษ์
อธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข
กรมไปรษณีย์โทรเลข

คุณสมชีพ พงศ์คุณ
 หัวหน้าฝ่ายแผนงานและวิศวกรรม
 องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย

รศ. ดร. สุวี อักษรกิตติ
 อาจารย์ประจำคณะวิศวกรรมศาสตร์
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ

คุณสุรพันธ์ วงศ์วิทยากำจร
 ผู้อำนวยการกองโครงการพื้นฐาน
 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

คุณสุรินทร์ วาณิชเตนีย์
 สมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทย

ดร. สุวิทย์ วิบูลย์เศรษฐ์
 รองปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม
 กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม

ดร. อาวุธ พลอยส่องแสง
 Managing Director,
 C.S. Communications Company Limited

คุณอุดม จะโนภาช
 ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่
 ไทยทีวีสีช่อง 3

ประวัติผู้เขียน

นางสมพร อิศรไกรศิลป์ สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขา
 วิชาการประชาสัมพันธ์ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ในปีการศึกษา 2524 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ที่คณะนิเทศศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2539 ปัจจุบันทำงานอยู่ที่มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
 จังหวัดนครศรีธรรมราช

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย